

Jęczmień ozimy

Uwagi ogólne

Doświadczenia porejestrowe z jęczmieniem ozimym posiano w II oraz III dekadzie września 2018 roku

w SDOO Karzniczka, ZDOO Lisewo, Radostowo, Wyczechy oraz PODR Lubań. Przedmiotem badań było 11 odmian jęczmienia ozimego. Siew nasion przeprowadzono w sprzyjających warunkach pogodowych. Wschody zbóż od III dekady września do I dekady października były wyrównane z pełną obsadą roślin. Przezimowanie roślin było dobre. Wiosenne wznowienie wegetacji trwało od I do II dekady marca. Marzec z małymi opadami, dość chłodny. Bardzo ciepłe miesiące letnie z małymi opadami deszczu spowodowały szybsze dojrzewanie zbóż i wcześniejsze zbiory. Presja chorób i szkodników umiarkowana.

Doświadczenia porejestrowe z jęczmieniem ozimym wykonano zgodnie z metodyką opracowaną przez COBORU. Pojedyncze poletko miało 15 m². Odmiany zasiano w dwóch powtórzeniach, na dwóch poziomach agrotechnicznych:

a₁ – przeciętny

a₂ – wysoki (zwiększone nawożenie azotowe o 40 kg, stosowanie fungicydów i regulatorów wzrostu i dolistne dokarmianie mikroelementami).

Wyniki doświadczeń

Presja chorób w dużej mierze zależała od lokalizacji doświadczenia. Największa presja chorób wystąpiła w Lisewie, a najmniejsza w Lubaniu i Karzniczce. Na poziomie a₁ wystąpiły rynchosporioza, plamistość siatkowa, rdza jęczmienia. Zastosowanie ochrony fungicydowej skutecznie ograniczyło dalszy rozwój chorób na poziomie a₂.

Najlepiej plonowały odmiany Jakubus, KWS Kosmos, Antonella na poziomie a₁, natomiast na poziomie a₂ Jakubus, Antonella, Mirabelle.

Szczegółowe wyniki zamieszczono w tabelach od 5.1 do 5.7

Tab.5.1 Jęczmień ozimy. Odmiany badane w województwie pomorskim. Rok zbioru: 2019.

Lp.	Odmiana	Zimotwałość (skala 9°)	Rok wpisu do KRO w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - - pełnomocnika w Polsce
1	Jakubus	5	2017	2019	Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
2	KWS Kosmos	4,5	2015	2018	KWS Lochow Polska sp. z o. o. Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-157 Prusy
3	Mirabelle	5	2018		Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
4	Antonella	5	2011	2014	Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
5	Titus	5,5	2012		Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
6	Arenia	5	2016		Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
7	KWS Astaire	4,5	2017		KWS Lochow Polska sp. z o. o. Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-157 Prusy
8	KWS Higgins	4,5	2017	2019	KWS Lochow Polska sp. z o. o. Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-157 Prusy
9	Impala	5,5	2018		DSV Polska sp. z.o.ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
10	SU Jule	5	2018		Saaten Union Polska sp. z o. o. ul. Straszewska 70,62-100 Wągrowiec
11	Yukon	5,5	2018		IGP Polska sp. z o.o. ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań

Kol. 1, 2 i 4 – według „Listy opisowej odmian, rośliny rolnicze, część 2”, COBORU Słupia Wielka 2018.

Tabela 5.2 Jęczmień ozimy. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2019

Miejscowość	Karznicka	Lisewo*	Lubań*	Radostowo*	Wyczechy*
Powiat	Słupsk	Malbork	Kościerzyna	Tczew	Człuchów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	1	9	1	4
Klasa bonitacyjna gleby	IIIa	I	V	II	IIIa
Ph gleby (w KCL)	5,8	5,78	5,78	5,71	5,6
Przedplon	Rzepak ozimy	Groch	Łubin	Jęczmień jary	Łubin
Data siewu (dzień, m-c, rok)	17.09.2018	13.09.2018	27.09.2018	19.09.2018	21.09.2018
Obsada nasion (szt./m2)	300	300	450	350	300
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	01.07.2019	16.07.2019	18.07.2019	15.07.2019	12.07.2019
N na poziomie a1 (kg/ha)	100	124	92	109	100
N na poziomie a2 (kg/ha)	140	164	132	149	140
P ₂ O ₅ (kg/ha)	60	60	40	60	60
K ₂ O(kg/ha)	90	90	60	90	90
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi na poziomie a2(l/ha)	Epsa Top + Yara Vita Zboże + Multifol Jesień (3+1+0,8)	Hydropon micro plus + TradeCorp AZ II (0,2+1)	Plonvit Opti + Agrosorb Folium (4+2)	Plonvit Z (2,0) x 2	Yara vita zboże Delfan Plus+ Turboroot (1+2+2)
Zaprawa nasienna (nazwa)	Kinto Duo 080FS (200 ml/100 kg)	Kinto Duo 080FS (200 ml/100 kg)	Kinto Duo 080FS (200 ml/100 kg)	Kinto Duo 080 FS (200 ml/100 kg)	Kinto Duo 080FS (200 ml/100 kg)
Herbicyd - jesień (nazwa,dawka/ha)	Lentipur Flo 500 SC +Boxer 800 EC (2,0+2,5)	Boxer 800 EC+ Glean 75 WG + Legato 500 SC (2,5+0,008+0,1)	Komplet 560 SC (0,5)		Expert Met 56 WG + Boxer 800 EC (0,35+2,0)

Herbicyd - wiosna (nazwa,dawka/ha)	Helm Tribi 25 WG (20) Biathlon 4D (0,07)		Chwastox Extra 300 SL (3,0)	Tomigan 250EC+ Agritox 500 SL + Axial 50 EC (0,5+1,5+0,9)	
Insektycyd a ₁ + a ₂	Karate Zeon 050 CS (0,1)	Fury 100 EW Titan 100 EW (0,1)	Rapid 060 CS (0,08)	Ammo Super 100 EW (0,1)x2	
Fungicyd – pierwszy zabieg (nazwa,dawka/ha)	Kendo 50 EW (0,3)	Tilt Turbo 575 EC (1)	Duett Starr 334 SE (1)	Wirtuoz 520 EC (1)	Tilt Turbo 575 EC (1)
Fungicyd - drugi zabieg (nazwa,dawka/ha)	-	Elatus Era (0,8)	Elatus Era (1,0) (1)	Makler 250 EC + Artea 330 EC (0,6 +0,4)	Sokół 460 EC (1)
Regulator wzrostu (nazwa,dawka/ha)	Moddus 250EC (0,3)	Moddus 250EC+ Stabilan 750 SL (0,5+0,5)	-	Retar 480 SL (1,5)	Regullo 500EC (0,3)

* Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego.

Tabela 5.3 Jęczmień ozimy. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2019

Lp.	Cecha	Karzniczka		Lisewo*		Radostowo*		Wyczechy*		Lubań*	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Stan roślin przed zimą (skala 9°)	9		9		8,8		8		8,9	
2	Stan roślin po zimie (skala 9°)	8,1		9		8,5		7,1		8,2	
3	Martwe rośliny (%)	0		0		0		2,6		0,1	
4	Termin kłoszenia (dzień, m-c)	09.05.	09.05.	13.05	15.05.	19.05	20.05	15.05.	16.05.	19.05.	19.05
5	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	21.06.	24.06.	15.06.	17.06.	19.06	20.06	20.06.	21.06.	26.06.	26.06.
6	Wysokość roślin (cm)	95,9	95,3	130,9	122,7	104,1	102,8	107,5	104,3	74,5	75,9
7	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej (skala 9°)	9	9	4,0	8,2	9,0	8,4	9	9	8	7,8
8	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	9	9	2,8	6,3	8,1	8,3	9	9	7,2	6,5
9	Porażenie przez choroby: (skala 9°)										
10	mączniak	9,0	9,0	9	9	8,1	9	7,6	9	7,7	8,5
11	rdza jęczmienia	9,0	9,0	6,4	9,0	6,0	9	6,6	9	9	9
12	rynchosporioza	9,0	9,0	7,5	9,0	8,5	9	6,3	9	7,6	8,7
13	plamistość siatkowa	9,0	9,0	6,5	9,0	7,4	9	7,0	9	9,0	9,0
14	Masa 1000 ziaren (g)	41,4	41,0	51,9	54,9	52,7	54,9	53,8	56,0	48,2	49,5
15	Wilgotność ziarna podczas zbioru	11,4	11,1	12,5	12,5	12,6	13,4	13,1	13,2	14,5	14,7
16	Plon ziarna (dt/ha)	78,8	83,1	80,4	99,4	81,2	98,4	57,7	63,3	40,8	44,8

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian. Skala 9° : 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

* Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tab.5.4 Jęczmień ozimy . Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2019 r.

Lp.	Odmiana	Karzniczka	Lisewo*	Radostowo*	Lubań*	Wyczechy*
a₁						
	Wzorzec, dt z ha	81,3	77,8	80,13	43,21	61,0
1	Jakubus	104,5	101	96,5	98	104,1
2	KWS Kosmos	101,5	93,4	96,1	102,3	101,1
3	Mirabelle	94	105,6	107,4	99,7	94,8
4	Antonella	95,2	117,7	113,4	91,6	103,8
5	Titus	96,1	108,6	101,7	88,8	110,1
6	Arenia	99,4	94,8	95,2	84,9	65,5
7	KWS Astaire	100,8	102,3	98,2	90,5	99,6
8	KWS Higgins	100,5	92,9	91	103,7	96,4
9	Impala	91,1	106,9	102,9	95,9	95,9
10	SU Jule	98,9	115,7	109	91,3	84,5
11	Yukon	100	98	103,2	91,4	83,6
a₂						
	Wzorzec, dt z ha	86,4	101,9	99,0	46,5	66,3
1	Jakubus	107,3	100,7	100,1	96,4	106
2	KWS Kosmos	99,1	94,9	96,6	102,1	96
3	Mirabelle	93,6	104,4	103,3	101,5	97,9
4	Antonella	93,9	98,2	102	96	106,5
5	Titus	92,8	96,6	99,6	93,5	119,3
6	Arenia	96,8	92	96,3	91	62,2
7	KWS Astaire	101,7	95,4	100	92,4	99,2
8	KWS Higgins	97,1	94,6	92,6	102,2	94,2
9	Impala	91,1	101,5	101,7	99,3	96,2
10	SU Jule	98,2	98,5	101,8	91,8	83,8
11	Yukon	96,9	96,4	99,4	93	87,8

Wzorzec 2019: Jakubus, KWS Kosmos, Mirabelle

* Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskie

Tabela 5.5 Jęczmień ozimy. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2018-2019

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁			Poziom a ₂		
		2018	2019	2018-2019	2018	2019	2018-2019
	Wzorzec, dt z ha	74,1	68,7	71,4	84,9	80,0	90,2
1	Jakubus	105	100,8	102,9	102	102,1	102,1
2	KWS Kosmos	99	98,9	99	102	97,7	99,9
3	Mirabelle		100,3	100,3		100,1	100,1
4	Antonella	102	104,3	103,2	103	99,3	101,2
5	Titus	97	101,1	99,1	96	100,4	98,2
6	Arenia	97	88,0	93	98	87,7	92,9
7	KWS Astaire	104	98,3	101,2	102	97,7	99,9
8	KWS Higgins	101	96,9	99,0	101	96,1	98,6
9	Impala		98,5	98,5		98,0	98,0
10	SU Jule		99,9	99,9		94,8	94,8
11	Yukon		95,2	95,2		94,7	94,7
Liczba doświadczeń		5	5	10	5	5	10

Wzorzec 2019: Jakubus, KWS Kosmos, Mirabelle; 2018 - Titus, KWS Kosmos, Jakubus

Tabela 5.6 Jęczmień ozimy. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki – a₁ (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2018 – 2019

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak		Rynchosporioza		Rdza jęczmienia		Plamistość siatkowana	
			2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Wzorzec, skala 9°			8,8	8,5	8,0	7,8	8,5	7,5	7,9	7,7
1	Jakubus	2	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,3	-0,1	-0,2	0,3
2	KWS Kosmos	4	0,0	0,0	0,6	0,1	-0,2	0,0	0,1	-0,1
3	Mirabelle	1		0,0		0,2		0,2		-0,2
4	Antonella	8	0,2	-0,1	0,2	0,5	0,1	0,5	0,3	0,1
5	Titus	7	0,0	-0,2	0,1	0,2	-0,1	0,6	0,0	0,1
6	Arenia	3	0,2	-0,2	-0,6	0,2	0,1	-1,1	-0,3	-0,3
7	KWS Astaire	2	0,0	-0,2	0,6	-0,2	0,1	-1,1	-0,1	-0,1
8	KWS Higgins	2	0,0	-0,3	0,6	0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
9	Impala	1		0,0		-0,1		0,4		0,4
10	Su Jule	1		0,1		-0,1		0,1		0,2
11	Yukon	1		-0,1		-0,2		0,0		0,3
Liczba doświadczeń			5	5	5	5	5	5	5	5

Wzorzec 2019: Jakubus, KWS Kosmos, Mirabelle; 2018: Titus, KWS Kosmos, Jakubus

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 5.7 Jęczmień ozimy. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2018, 2019.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9°)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mleczej		przed zbiorem		2018	2019	2018	2019
			2018	2019	2018	2019				
Poziom agrotechniki a₁										
	Wzorzec		8,7	8,1	8,3	7,5	94,1	102,5	49,0	48,9
1	Jakubus	2	0,2	0,5	0,3	0,5	-2,6	-9,1	1,4	-1,0
2	KWS Kosmos	4	-0,1	-0,4	-0,4	-0,5	-3,9	-1,0	-1,7	-1,7
3	Mirabelle	1		-0,1		-0,1		4,0		2,7
4	Antonella	8	0,1	-0,6	-0,4	-0,7	-2,1	6,1	-0,7	-1,0
5	Titus	7	-0,1	-0,2	0,1	-0,2	8,6	7,1	0,4	1,6
6	Arenia	3	-0,1	-0,3	-0,7	-0,8	-5,8	-9,5	-1,5	-3,0
7	KWS Astaire	2	0,1	-0,7	-0,7	-0,6	-2,1	-2,0	1,0	1,8
8	KWS Higgins	2	0,1	-0,7	-0,5	-0,4	2,7	-0,7	0,7	1,4
9	Impala	1		-0,7		-0,6		3,1		-2,8
10	Su Jule	1		0,3		0,4		4,1		3,7
11	Yukon	1		-0,4		-0,2		2,5		-0,8
Poziom agrotechniki a₂										
	Wzorzec		9,0	8,6	8,7	8,0	88,1	100,6	50,5	59,9
1	Jakubus	2	0,0	0,0	0,1	0,0	-4,1	-8,1	1,1	-1,3
2	KWS Kosmos	4	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-3,0	-1,4	-0,9	-1,3
3	Mirabelle	1		0,2		0,2		2,6		2,6
4	Antonella	8	0,0	-1,3	-0,4	-1,4	-4,1	6,8	-0,2	-1,2
5	Titus	7	0,0	0,2	0,1	0,2	11,1	7,3	-0,3	1,8
6	Arenia	3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-5,8	-10,0	-0,7	-2,8
7	KWS Astaire	2	0,0	0,2	-0,4	0,0	-2,3	-3,1	1,3	3,2
8	KWS Higgins	2	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	-2,0	0,8	3,6
9	Impala	1		-0,8		-0,8		1,2		-2,4
10	SU Jule	1		0,2		0,2		3,9		5,0
11	Yukon	1		0,1		-0,1		1,2		-1,5
Liczba doświadczeń			5	5	5	5	5	5	5	5

Wzorzec 2019: Jakubus, KWS Kosmos, Mirabelle; 2018: Titus, KWS Kosmos, Jakubus

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

**Charakterystyka odmian jęczmienia ozimego
wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2019
(Lista Opisowa Odmian Roślin Rolniczych 2019 COBORU mgr inż. J Szarzyńska)**

Melia (d. STRG 547/14A)

Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego.

Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej.

Zimotrwałość na tle gatunku dość duża (5,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na plamistość siatkową – dość mała. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny.

Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym oraz zawartość białka w ziarnie dość duże.

Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS Flemming (d. KWS 6-1545)

Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego.

Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

Zimotrwałość na tle gatunku średnia (5°). Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę jęczmienia – dość duża, na plamistość siatkową, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym oraz zawartość białka w ziarnie dość duże.

Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Monopoli (d. LD 06.42.2)

Odmiana wielorzędowa, typu browarnej, o średniej wartości browarnej.

Plenność na poziomie najlepszych odmian dwurzędowych pastewnych. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej.

Zimotrwałość na tle gatunku średnia (5°). Odporność na plamistość siatkową, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na rdzę jęczmienia – dość mała, na mączniaka prawdziwego - mała do bardzo małej. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość mała, zawartość białka w ziarnie dość duża.

Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SU Lautine (d. NORD 12066/64)

Odmiana dwurzędowa, typu pastewnego.

Plenność dość dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

Zimotrwałość na tle gatunku średnia (5°). Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym duża, zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna